

Postanowienie z dnia 21 grudnia 1999 r.

I PKN 448/99

Rozpoznanie zasadności podstaw skargi o wznowienie postępowania następuje wyłącznie na rozprawie.

Przewodniczący: SSN Andrzej Wróbel, Sędziowie SN: Jerzy Kwaśniewski (sprawozdawca), Andrzej Wasilewski.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 21 grudnia 1999 r. sprawy z powództwa Sławomira P. przeciwko Przedsiębiorstwu Usługowo-Produkcyjno-Handlowemu „B.” Spółce z o.o. w B.Z. o wznowienie postępowania, na skutek kasacji strony pozwanej od postanowienia Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 16 marca 1999 r. [...]

p o s t a n o w i ł :

u c h y l i ć zaskarżone postanowienie i przekazać sprawę Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

U z a s a d n i e n i e

Wyrokiem z dnia 26 listopada 1997 r. [...] Sąd Apelacyjny w Krakowie po rozpoznaniu apelacji pozwanego Przedsiębiorstwa Usługowo-Produkcyjno-Handlowego „B.” Spółki z o.o. w B.Z. od wyroku Sądu Wojewódzkiego w Kielcach z dnia 14 lutego 1997 r. [...] apelację tę oddalił. Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego jest prawomocny.

Pismem z dnia 24 września 1998 r. strona pozwana wniosła skargę o wznowienie postępowania. Zaskarżając wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z przyczyny nieważności (art. 401 pkt 2 KPC, chociaż w skardze, jak to wyjaśniono, na skutek błędu wskazany został art. 402 pkt 3 KPC). Przyczynę nieważności według skarżącego stanowił fakt pozbawienia strony w okresie od dnia 13 marca 1997 r. do dnia 25

czerwca 1998 r. organu uprawnionego do jej reprezentowania, gdyż dopiero na podstawie uchwały wspólników z dnia 25 czerwca 1998 r. „pozwana Spółka ponownie uzyskała prawomocnie działający zarząd”.

W piśmie procesowym, które wpłynęło do Sądu Apelacyjnego w Krakowie w dniu 19 listopada 1998 r., strona pozwana „w uzupełnieniu skargi o wznowienie postępowania” powołała się na wskazane w tym piśmie dokumenty, które uzyskała w dniu 1 października 1998 r., które miały świadczyć o tym, że powód otrzymywał określone kwoty na poczet wynagrodzenia za pracę co było sporne w sprawie. Pismo to zawiera twierdzenie skarżącego, że z powoływanych dokumentów strona pozwana nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.

Sąd Apelacyjny w Krakowie rozpoznawał skargę o wznowienie postępowania na rozprawie w dniu 24 listopada 1998 r. Rozprawę tę odroczył celem przeprowadzenia określonego postępowania dowodowego [...]. Jednakże bez kontynuacji rozprawy bo na posiedzeniu niejawnym w dniu 16 marca 1999 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie postanowił o odrzuceniu skargi. W uzasadnieniu tego postanowienia przedstawiono w szczególności, że w oparciu o przeprowadzone dowody (odpisy z rejestru handlowego w toku postępowania ze skargi oraz w postępowaniu poprzednim) należało przyjąć, że w trakcie procesu strona pozwana była należycie reprezentowana, natomiast uchwała wspólników, na którą powołuje się skarżący jest bezprzedmiotowa, gdyż w rzeczywistości nie spowodowała ona zmian w składzie zarządu Spółki.

W kasacji od powyższego postanowienia strona pozwana, na podstawie art. 393¹ pkt 2 KPC, zarzuciła naruszenie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego (art. 401 pkt 2, art. 403 § 2, art. 405 i art. 411), co miało istotny wpływ na wynik sprawy. We wniosku kasacji żądano uchylenia zaskarżonego postanowienia i przekazania sprawy właściwemu Sądowi do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy uwzględnił kasację z następujących przyczyn. Stosownie do art. 410 § 1 KPC na posiedzeniu niejawnym podlega badaniu, czy skarga o wznowienie postępowania jest wniesiona w terminie i czy opiera się na ustawowej podstawie wznowienia. Tylko w braku jednego z tych wymagań można zakończyć postępowanie ze skargi na posiedzeniu niejawnym przez odrzucenie skargi. Badanie wymaganych warunków wniesienia skargi (czy oparta jest na ustawowej podstawie) nie obejmuje rozstrzygnięcia o zasadności podstawy wznowienia (czy ustawowa podstawa wznowienia została wykazana). W przeciwnym razie – jak to określa zdanie drugie

art. 410 § 1 KPC – sąd ma obowiązek wyznaczyć rozprawę. Rozgraniczenie posiedzenia niejawnego i rozprawy na podstawie art. 410 i art. 411 KPC może budzić niekiedy poważne trudności. W razie wątpliwości trzeba mieć na uwadze, że jawność rozpoznawania spraw jest zasadą postępowania sądowego (art. 9 KPC). Według oceny Sądu Najwyższego w sprawie z rozpatrywanej skargi nie może budzić wątpliwości to, że Sąd Apelacyjny na posiedzeniu niejawnym rozstrzygnął po pierwsze, że podana w skardze przyczyna nieważności mieści się w podstawie wznowienia określonej w art. 401 pkt 2 KPC oraz po drugie, że skarga okazała się bezzasadna, gdyż wbrew zarzutowi strona była należycie reprezentowana. W tych okolicznościach Sąd Apelacyjny niekonsekwentnie w stosunku do swego postanowienia o odroczeniu rozprawy – rozstrzygnął sprawę na posiedzeniu niejawnym z naruszeniem art. 410 § 1 i art. 411 KPC. Ponadto w kasacji zasadnie zarzucono, że skarga została odrzucona pomimo nierozpoznania tej jej podstawy, która została zgłoszona przez skarżącego w piśmie procesowym z dnia 19 listopada 1998 r. i według zawartych tam zarzutów odpowiada podstawie ustawowej z art. 403 § 2 KPC.

Nie ma natomiast racji wnoszący kasację zarzucając naruszenie art. 405 KPC. Określone bowiem w tym przepisie zasady ustalania właściwości sądu zostały prawidłowo zastosowane do powoływanych podstaw skargi. W zakresie wznowienia postępowania z przyczyn nieważności właściwy byłby Sąd Apelacyjny jako sąd drugiej instancji, którego również dotyczy wskazana w skardze przyczyna nieważności. Jeżeli natomiast chodzi o drugą podstawę skargi, to również Sąd Apelacyjny jest właściwy skoro właśnie ten Sąd rozpoznając sprawę w drugiej instancji „ostatnio orzekł co do istoty sprawy” w rozumieniu art. 405 ostatnie zdanie KPC.

Z powyższych przyczyn Sąd Najwyższy rozstrzygnął zgodnie z art. 393¹³ § 1 KPC.

=====